

Opći uvjeti za osiguranje zastoja u radu zbog požara

Izrazi u ovim uvjetima znače:

osiguravatelj	- Triglav osiguranje d.d., s kojim je sklopljen ugovor o osiguranju;
ugovaratelj osiguranja	- osoba koja sklopi ugovor o osiguranju;
osiguranik	- osoba čija je imovina i/ili imovinski interes osiguran. Ugovaratelj osiguranja i osiguranik ista su osoba, osim kod osiguranja za tuđi račun;
polica	- isprava o ugovoru o osiguranju;
premija	- iznos koji ugovaratelj plaća osiguravatelju (u nastavku premija osiguranja);
naknada iz osiguranja	- iznos koji plaća osiguravatelj prema sklopljenom ugovoru o osiguranju.

1. članak - OSIGURANE OPASNOSTI

- (1) U opsegu koji je određen ovim uvjetima, osiguranje pokriva zastoj u radu zbog uništenja ili oštećenja osiguranih stvari, nastalog zbog jedne od sljedećih osnovnih opasnosti požarnog osiguranja (požara, udara groma, eksplozije, oluje, tuče, udara osiguranikova motornog vozila, pada letjelice, manifestacija i demonstracija).
- (2) Ako je tako dogovoreno, osiguranjem može biti pokriven zastoj u radu zbog uništenje ili oštećenje osiguranih stvari samo zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije i pada letjelice.
- (3) Ako je posebno dogovoreno i ako je obračunata dodatna premija, osiguranjem je pokriveno uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog jedne ili više sljedećih dodatnih opasnosti: poplave, izlivanje vode, klizanja tla, snježne lavine, udara motornog vozila koje nije u vlasništvu osiguranika, iscurenja - lekaže, samozapaljenja (pirolize) te izlivanje užarene mase.
- Osiguranje zastoja u radu zbog dodatnih opasnosti požarnog osiguranja moguće je sklopiti samo ako se sklopi i osiguranje zastoja zbog osnovnih opasnosti požarnog osiguranja iz (1) ili (2) stavka ovog članka.
- (4) Osiguranje ne pokriva zastoj u radu zbog:
 - 1) nuklearne reakcije, nuklearne radijacije ili radioaktivne kontaminacije;
 - 2) osnovnih i dodatnih opasnosti koje su u neposrednoj vezi s potresom.

2. članak - OPSEG OSIGURANIH OPASNOSTI

- (1) Požar
 - 1) Požar je vatra koja nastane izvan određenog ognjišta ili ga napusti, a sposobna je dalje širiti se vlastitom snagom
 - 2) Ne smatra se da je nastao požar, ako je šteta nastala zbog toga što je osigurana stvar uništena ili oštećena jer je bila izložena korisnoj vatri ili toplini zbog obrade, prerade ili u druge namjene (npr. pri sušenju, prženju, pečenju, kuhanju, zagrijavanju, nadimljavanju, dimljenju i sl.).
- (2) Udar groma
 - 1) Osiguranje pokriva štetu koju na osiguranim stvarima prouzroči udar groma svojom toplinskom i rušilačkom moći ili koja nastane zbog udara predmeta što ih je udar groma razorio ili bacio na osiguranu stvar.
 - 2) Nije pokrivena šteta koja je nastala zbog djelovanja električne struje ili zagrijavanja zbog preopterećenja, atmosferskih utjecaja (statičkih napetosti, indukcije zbog atmosferskih pražnjenja i sličnih pojava), kao niti ako je nastala zbog prijenosa električne struje po električnim vodovima.
- (3) Eksplozija
 - 1) Eksplozija je nenadano oslobađanje sile koja nastane zbog težnje pare i plinova da se prošire. Kod posuda (kotlova, cijevi i sl.) eksplozijom se smatra ako stjenka posude popusti u tolikoj mjeri da se pritisak u posudi trenutno izjednači s vanjskim pritiskom.
 - 2) Osiguranje ne pokriva štete nastale zbog:
 - a) miniranja što ga je obavljao osiguranik ili zbog dozvoljenog miniranja koje obave drugi;
 - b) eksplozije u prostoru za unutarnje sagorijevanje (cilindar motora) do koje dođe na strojevima;
 - c) eksplozije koja je redovita pojava u proizvodnom postupku;
 - d) eksplozivnog ispuhavanja iz peći i sličnih uređaja;
 - e) eksplozije biološkoga karaktera;
 - f) probijanja zvučnog zida;
 - g) eksplozije koja nastane u posudama kotlovima, cijevima i sl. pod pritiskom zbog dotrajlosti, iskorištenosti ili prevelike količine hrđe, kamenca ili nataloženog mulja u posudi.
- (4) Oluja
 - 1) Oluja je vjetar brzine najmanje 17,2 m u sekundi, odnosno 62 km na sat (8 stupnjeva po Beaufortovoj skali). Smatrat će se da je bila oluja ako je vjetar u kraju gdje se nalazi oštećena stvar lomio grane i stabla ili oštetio redovito održavane zgrade. Ako je brzina vjetra dvojbena, osiguranik je mora dokazati podacima hidrometeorološkog zavoda.
 - 2) Osiguranje pokriva samo štete koje nastanu zbog neposrednog djelovanja oluje ili neposrednog udara predmeta koje je na osiguranu stvar oborila ili bacila oluja.
 - 3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:
 - a) zbog prodiranja kiše, tuče, snijega ili drugoga kroz otvorene prozore ili druge otvore na zgradama, osim prodora kroz otvore koje je načinila oluja;
 - b) zbog kiše i drugih padalina na stvarima smještenima na otvorenom prostoru, kupovima pod nadstrešnicama i u otvorenim zgradama;
 - c) zbog težine snijega;
 - d) na zgradi koja nije izgrađena na način uobičajen za gradnju u tom mjestu ili koja je slabo održavana ili dotrajala;
- (5) Tuča
 - 1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada tuča udarom ošteti osiguranu stvar tako da je razbije, probije, otkrhne ili pak osigurana stvar pukne zbog udara. Pokrivena je također i šteta koja nastane zbog ulaza oborina kroz otvore koje je napravila tuča.
 - 2) Osiguranje ne pokriva štete na rasprostrtim plastičnim folijama te na slabo održanim i dotrajalim zgradama.
- (6) Udar osiguranikova motornog vozila
Osiguranje pokriva štete zbog udara osiguranikova motornog vozila ili pokretnog radnog stroja u osiguranu zgradu.
- (7) Pad letjelice
 - 1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada letjelica bilo koje vrste (motorna letjelica, jedrilica, helikopter, raketa, balon i sl.) padne na osiguranu stvar ili udari u nju.
 - 2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je osiguranu stvar uništila ili oštetila letjelica, njezini dijelovi ili predmeti iz nje.
- (8) Manifestacija i demonstracija
 - 1) Manifestacija, odnosno demonstracija organizirano je ili spontano javno izražavanje raspoloženja skupine ljudi. Pokrivene su samo one štete koje su nastale zbog manifestacija, odnosno demonstracija koje su mjerodavni državni organi dopustili.
 - 2) Smatra se da je nastupio osigurani slučaj ako su manifestanti, odnosno demonstranti uništili ili oštetili osigurane stvari (razbijanje, rušenje, demolanje, potpaljivanje i sl.).
- (9) Poplava
 - 1) Poplava je događaj kada stalne vode (rijeke, jezera, mora) slučajno poplave zemljište na kojem su osigurane stvari, nakon što su se izlile iz korita, prodrle nasipe, porušile brane ili su se razlile zbog izrazito visoke plime, valova ili zbog izuzetnog priliva vode iz umjetnih jezera.
 - 2) Poplavom se također smatra plavljenje vodom zbog proloma oblaka, kao i stihijsko plavljenje vodom zbog izuzetno jakih padalina koje se slijevaju po strminama, cestama i putovima (bujice).
 - 3) Poplavom se smatra i podzemna voda kao njezina posljedica.
 - 4) Osiguranje ne pokriva štete koje nastanu zbog:
 - a) mehaničkog djelovanja vode u unutrašnjosti cjevovoda, kanala i tunela;
 - b) gljivica nastalih uslijed vlage;
 - c) slijeganja tla kao posljedice poplave;
 - d) djelovanja podzemne vode u natkopima, potkopima, podzemnim hodnicima i rudarskim jamama;
 - e) vode koja je prodrla iz kanalizacijske mreže, osim ako je do izlivanja došlo zbog poplave;
 - f) na stvarima koje se nalaze u živim i mrtvim koritima potoka, rijeka ili na prostoru između korita i nasipa (inundacijsko područje);
 - g) na zalihama robe koja je osjetljiva na vodu, a nije odgovarajuće dignuta od tla (skladištenje na paletama i sl.).

(10) Izlijevanje vode

- 1) Osiguranje pokriva štete nastale zbog:
 - a) izlijevanja vode iz vodovodnih i odvodnih (kanalizacijskih) cijevi kao i iz uređaja za toplovodno i parno grijanje te drugih uređaja priključenih na cijevodvodnu mrežu, do kojeg je došlo zbog oštećenja (loma, prsnuća ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi i uređaja.
 - b) iznenadnog izbijanja pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje.
- 2) U smislu stavka (1) ovog članka osiguranje također pokriva štetu nastalu zbog izlijevanja vode iz šprinklerskog uređaja za gašenje požara.
- 3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:
 - a) zbog izlijevanja vode iz otvorenih slavina;
 - b) zbog dotrajalosti, istrošenosti i korozije;
 - c) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;
 - d) zbog gubitka vode;
 - e) na zalihama robe koja je osjetljiva na vodu, a nije odgovarajuće dignuta od tla (skladištenje na paletama i sl.);
 - f) zbog lošeg održavanja vodovodne i kanalizacijske mreže, uređaja za toplu vodu i parno grijanje te drugih uređaja ili nedostatne zaštite od zamrzavanja, začepljenja i sl.;
 - g) zbog izlijevanja vode iz Zljebova i cijevi za odvod kišnice,
 - h) zbog slijeganja tla kao posljedice izlijevanja vode iz vodovodnih i odvodnih cijevi.

(11) Klizanje tla

- 1) Osiguranje pokriva štetu zbog klizanja tla na kosim terenima s jasno vidljivim raspuklinama i naborima tla, ako ti pokreti u kratkom vremenu prouzroče statički opasne deformacije ili široke raspukline na zgradama.
- 2) Osiguranje ne pokriva štete:
 - a) ako je zemljište na kojem je osigurani pogon, u trenutku sklapanja osiguranja, u geološkom smislu već počelo kliziti;
 - b) nastale zbog klizanja prouzročenog djelatnošću čovjeka (npr. zbog usijecanja tla, otkopa i sl.);
 - c) nastale zbog ulegnuća ili slijeganja tla;
 - d) nastale zbog polaganoga geološkoga klizanja tla koje se očituje u manjim pukotinama na zgradama;
 - e) nastale zbog živog pijeska, gorskog udara i urušavanja u potkopima, natkopima podzemnim hodnicima i rudarskim jamama.

(12) Odron zemlje

- 1) Odron zemlje ili tla je geološko odstupanje i kotrljanje tvrdih komada zemlje ili tla.
- 2) Osiguranje pokriva samo štetu koja nastane zbog udara tvrdog komada zemlje ili tla u osiguranu stvar.

(13) Snježna lavina

- 1) Osiguranje pokriva štetu zbog klizanja snježnih nakupina s planinskih kosina.
- 2) Osiguranje pokriva i štetu koja nastane zbog zračnog pritiska, što ga je prouzročila snježna lavina.

(14) Udar motornog vozila koje nije u vlasništvu osiguranika

Osiguranje pokriva i štetu zbog udara motornog vozila ili pokretnog radnog stroja, koji nije u osiguranikovom vlasništvu, u osigurani objekt.

(15) Istjecanje (lekaža)

- 1) Istjecanje je gubitak tekućine ili plina iz nepokretnih posuda (cisterni, sakupljača, odleživača) i cjevovoda zbog neočekivanog pucanja posude, odnosno cijevi ili kvarenja uređaja za ispuštanje ili punjenje tekućine ili plina.
- 2) Osiguranje ne pokriva gubitak osigurane tekućine ili plina koji nastane zbog lošeg održavanja ili dotrajalosti posude i uređaja za ispuštanje, odnosno ako je tekućina iscurila ili plin izašao radi lošeg brtvljenja.

(16) Izlijevanje užarene mase

Osiguranje pokriva štetu zbog izlijevanja tekuće užarene mase izvan mjesta određenog za ispuštanje ili odvod, iako ne nastane požar.

(17) Samozapaljenje (piroliza)

- 1) Samozapaljenje prema ovim uvjetima je proces u kojem se tvari, pod utjecajem iznutra nastalih visokih temperatura, razgrađuju ili prelaze u pepeo bez prisutnosti vatre ili djelovanja topline izvana.
- 2) Osiguranje ne pokriva štete zbog samozapaljenja na zalihama stvari koje nisu uskladištene i zbrinute po važećim propisima.

3. članak - PREDMET OSIGURANJA

- (1) Predmet osiguranja zastoja u radu su poslovni troškovi koji su navedeni u polici. Ako je tako posebno dogovoreno, predmet osiguranja je i dobit iz poslovanja.

- (2) Poslovni troškovi prema ovim uvjetima su svi nužni troškovi koji su za vrijeme zastoja u radu nastali osiguraniku i u uzročno - posljedičnoj su vezi s proizvodnjom razmjenom (trgovinom) koju osiguranik obavlja. Prema opredjeljenju Hrvatskih računovodstvenih standarda to su troškovi usluga, amortizacija, troškovi rada i drugi troškovi. Troškovi za nabavku robe, sirovina, pomoćnog i pogonskoga materijala koji nije namijenjeni održavanju pogona, nisu predmet osiguranja. Dobit iz poslovanja prema ovim uvjetima je čista dobit poslovne godine, kao što je utvrđeno prema Hrvatskim računovodstvenim standardima.

4. članak - OPSEG ZASTOJA U RADU, RAZDOBLJE JAMSTVA I MJESTO OSIGURANJA

- (1) Štetu zbog zastoja u radu predstavljaju poslovni troškovi i dobit iz poslovanja (ako je tako posebno dogovoreno), koje osiguranik u osiguranom pogonu za vrijeme zastoja nije mogao pokriti odnosno ostvariti.
- (2) Osiguranje pokriva štetu zbog zastoja u radu do dogovorenog razdoblja jamstva. To razdoblje se računa od dana kada je na stvarima nastao osigurani slučaj na osnovu požarnog osiguranja.
- (3) Ako prekid rada nastane više puta u osiguravateljno godini, osiguravatelj pokriva štetu zbog zastoja u radu najviše do dogovorenog razdoblja jamstva.
- (4) Osiguranje prestaje čim osiguranik iskoristi pravo iz dogovorenog razdoblja jamstva zbog jednog ili više prekida rada u osiguravateljno godini. Osiguranik u tom slučaju uz plaćanje odgovarajuće premije dobije ponovno pokriće za jednako razdoblje jamstva. Ako osiguranik nakon prekida rada, koji je trajao manje nego je bilo dogovoreno razdoblje jamstva, želi ponovno imati pokriće za cjelokupno dogovoreno razdoblje jamstva mora ponovno platiti premiju, pri čemu mu se priznaje dio premije za neiskorišteni dio razdoblja jamstva.
- (5) Osiguranje ne obuhvaća štete zbog zastoja u radu, ako se ona povećaju:
 - 1) zbog izvanrednih događaja, koji su nastali za vrijeme zastoja u radu;
 - 2) zbog oblasnih i drugih ograničenja pri obnovi oštećenih stvari ili pogona;
 - 3) zbog pomanjkanja financijskih sredstava za pravovremenu gradnju, popravak ili nabavku oštećenih ili uništenih stvari;
 - 4) zbog izmjena i poboljšanja pri obnovi oštećenog pogona;
 - 5) zato što je zastoj u radu kod osiguranog pogona utjecao na rad u drugom pogonu, osim ako nije dogovoreno drugačije. U slučaju ako je i u drugom pogonu osiguran zastoj u radu, osiguranjem je pokriven i zastoj u tom pogonu, premda u njemu nisu bile oštećene stvari;
 - 6) zbog posljedica kod drugih, s kojima osiguranik ima poslovne odnose ili kooperantske ugovore;
 - 7) zbog nestanka ili uništenja novca, vrijednosnih papira, poslovnih knjiga, nacрта, dokumenata, medija za memoriranje podataka i sl.

5. članak - POVEZANOST IZMEĐU OSIGURANJA ZASTOJA U RADU I POŽARNOG OSIGURANJA

- (1) Uvjet za sklapanje osiguranja zastoja u radu zbog požara je postojanje požarnog osiguranja pri istom osiguravatelju, osim ako drugačije nije dogovoreno.
- (2) Šteta iz osiguranja zastoja u radu pokrivena je samo tada, kada postoji pokriće materijalne štete na osnovi požarnog osiguranja.
- (3) Ako prestane vrijediti požarno osiguranje, ako drugačije nije dogovoreno, prestaje vrijediti i osiguranje zastoja u radu.

6. članak - SVOTA OSIGURANJA

- (1) Svotu osiguranja određuje ugovaratelj osiguranja u fiksnom iznosu ili na osnovi stvarnih godišnjih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja.
- (2) Nakon isplate naknade iz osiguranja, svota osiguranja ostane nepromijenjena.
- (3) Ugovaratelj osiguranja ili osiguravatelj mogu zahtijevati da se za sljedeće osiguravateljne godine smanji svota osiguranja i premija, ako svota osiguranja znatno premašuje stvarnu vrijednost poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja.
- (4) Ako je ugovor u osiguranju sklopljen bez svote osiguranja ili na neodređenu vrijednost, vrijedi da je osiguranje sklopljeno na stvarnu vrijednost.

7. članak - OBRAČUN ŠTETE

- (1) Osiguranje pokriva poslovne troškove i dobit iz poslovanja (ako je to posebno dogovoreno) koje osiguranik zbog zastoja u radu nije mogao pokriti odnosno ostvariti i to za vrijeme dok je zastoj trajao, ali najviše do dogovorene svote osiguranja (gornja obveza pokriva jamstva).
- (2) Nepokriveni poslovni troškovi i dobit iz poslovanja pokriveni su najviše do dogovorene svote osiguranja (gornja obveza pokriva osiguravatelja).
- (3) Osiguranje pokriva poslovne troškove samo ako su potrebni i ekonomski opravdani.
- (4) Kod obračuna štete zbog zastoja u radu potrebno je uvažavati sve okolnosti koje bi pozitivno ili negativno utjecale na poslovni rezultat osiguranog pogona i onda kada zastoj u radu ne bi niti nastao.
- (5) Po ovim uvjetima osiguranjem su pokriveni poslovni troškovi i dobit iz poslovanja, koji bi nastali odnosno bi bili ostvareni, ako zastoja u radu ne bi niti bilo. Poslovni troškovi i dobit iz poslovanja utvrđuju se po odgovarajućim metodama na osnovu podataka o ostvarenim poslovnim troškovima i dobiti iz poslovanja u tekućoj godini ili u više proteklih godina. Odstupanje od tih utvrđenih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja osiguranik mora dokazati odgovarajućom dokumentacijom.

8. članak - OBVEZA OSIGURAVATELJA (NAKNADA IZ OSIGURANJA)

- (1) Ako je svota osiguranja kod zaključivanja likvidacije osiguranog slučaja niža od procijenjene godišnje stvarne vrijednosti osiguranih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja (podosiguranje), osiguravatelj plaća obračunatu štetu samo u razmjeru između svote osiguranja i procijenjene godišnje vrijednosti osiguranih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja, ali najviše samo do visine svote osiguranja.
- (2) Ako je svota osiguranja određena na osnovi stvarno ostvarenih troškova i dobiti iz poslovanja, osiguravatelj kod zaključivanja likvidacije osiguranog slučaja plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do visine svote osiguranja.
- (3) U slučaju kada nastane osigurani slučaj tijekom osiguravateljne godine, a zastoj prelazi još i u drugu osiguravateljnu godinu, važi da je gornja obveza pokriva osiguravatelja za svaki mjesec u drugoj godini najviše tolika, kolika je u zadnjem mjesecu prve osiguravateljne godine.
- (4) Osiguranje ne pokriva štete zbog zastoja u radu koji traje tri ili manje dana. Ako zastoj u radu traje više od tri dana, šteta se obračunava za cijelo vrijeme trajanja zastoja u radu, tako da osiguranik pri svakom osiguranom slučaju sudjeluje s 10 % od iznosa naknade iz osiguranja (franziza).
Ako se posebno dogovori, moguća je i drugačija franžiza od one koja je određena u prvom dijelu ovog stavka.
- (5) Nužne troškove za otklanjanje ili smanjenje štete koji su nakon nastanka osiguranog slučaja učinjeni po nalogu osiguravatelja, mora osiguravatelj nadoknaditi u cijelosti, bez obzira na svotu osiguranja.
- (6) Naknada iz osiguranja, koju osiguravatelj isplaćuje osiguraniku, ne smije služiti za pridobivanje ekonomski neopravdanih sredstava.
- (7) Kod zaključivanja likvidacije osiguranog slučaja isplaćuje se naknada iz osiguranja umanjena za moguću, već isplaćenu akontaciju revaloriziranu za stopu rasta cijena troškova života u Republici Hrvatskoj od dana isplate akontacije do zaključenja likvidacije osiguranog slučaja.

9. članak - OPASNE OKOLNOSTI

- (1) Pri sklapanju ugovora o osiguranju, ugovaratelj osiguranja mora osiguravatelju prijaviti sve okolnosti koje su značajne za ocjenu opasnosti - težine rizika za koje je znao, odnosno za koje bi morao znati. Za okolnosti koje su značajne za ocjenu opasnosti smatraju se osobito okolnosti koje su ugovaratelju poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija osiguranja, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu i zajednički odrediti ugovaratelj osiguranja i osiguravatelj.
- (2) Ugovaratelj osiguranja mora osiguravatelju omogućiti pregled i reviziju rizika, kao i određivanje najviše vjerojatne štete.

10. članak - SKLAPANJE UGOVORA O OSIGURANJU

- (1) Osiguranje zastoja u radu mogu zaključiti svi oni koji vode svoje poslovne knjige i koji za svaki svoj pogon, osobitoza osigurane, mogu dati analizu poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja (ako je to posebno dogovoreno) na osnovi bilanci, inventure i drugih evidencija.
- (2) Ugovor o osiguranju sklopljen je na osnovi pismene ili usmene ponude.

- (3) Osiguravatelj može po primitku ponude zahtijevati dopunu ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravatelju, kada je on primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.
- (4) Odredbe o sklapanju ugovora o osiguranju koriste se i kada se promjeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju promjene uvjeta osiguranja ili premijskoga cjenika.

11. članak - OSNOVICA ZA OBRAČUN PREMIJE

- (1) Premija se obračunava po odredbama važećeg cjenika na osnovi odgovarajuće premijske stope i dogovorene svote osiguranja.
- (2) Ako je osiguranje sklopljeno sa svotom osiguranja koja se zasniva na stvarno ostvarenim godišnjim poslovnim troškovima i dobiti iz poslovanja, premija se obračunava dva puta godišnje i to u početku osiguravateljne godine kao akontacija i na kraju godine kao obračun. Kod akontacije, premija se obračunava od planiranih godišnjih poslovnih troškova i dobiti iz poslovanja, a kod obračuna još i od razlike između stvarno ostvarenih i planiranih godišnjih poslovnih troškova, te dobiti iz poslovanja.

12. članak - PLAĆANJE PREMIJE

- (1) Prvu ili jednokratnu premiju ugovaratelj osiguranja mora platiti kod primitka dokumenta o osiguranju, sljedeće pak premije prvi dan svake osiguravateljne godine.
Ako je dogovoreno da se premija plaća u obrocima, kod nastanka osiguranog slučaja dospijevaju na naplatu svi obroci premije za tekuću osiguravateljnu godinu.
- (2) Ako je dogovoreno da se premija plaća u obrocima, ali za unazad, mogu se obračunati redovne kamate od iznosa premije za koju je dogovoreno plaćanje uz odgodu. Ako obročna premija nije plaćena do dana dospijea, mogu se obračunati zatezne kamate.
- (3) Ako je premija plaćena putem pošte, za vrijeme plaćanja vrijedi dan kada je iznos premije pravilno uručen pošti. Ako je pak premija plaćena virmanom, za vrijeme plaćanja vrijedi dan kada nalog stigne u banku osiguravatelja.
- (4) Ako je u svezi s dogovorenim vremenom osiguranja za ugovor o osiguranju bila određena niža premija osiguranja, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo važiti prije isteka tog vremena, osiguravatelj ima pravo potraživati razliku do onog iznosa premije koji bi ugovaratelj osiguranja morao platiti ako bi ugovor bio zaključen samo za toliko vrijeme koliko je stvarno i trajao.
- (5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćene dospjele premije osiguranja, ugovaratelj osiguranja mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka valjanosti ugovora ili cjelokupnu premiju za tekuću osiguravateljnu godinu, ako je do dana prestanka važenja ugovora nastao osigurani slučaj za kojeg osiguravatelj mora platiti naknadu iz osiguranja.

13. članak - POVRAT PREMIJE

- (1) Osiguravatelju pripada premija za tekuću osiguravateljnu godinu u cijelosti, ako je naknadu iz osiguranja platila zbog nastanka osiguranog slučaja.
- (2) Ako je nastao zastoj u radu zbog neosigurane opasnosti, osiguravatelj vraća dio premije za neiskorišteno vrijeme osiguranja zastoja u radu, uvažavajući pritom eventualno iskorišteni dio dogovorenog razdoblja jamstva zbog osigurane opasnosti.
- (3) Ako je nastao zastoj u radu prije početka jamstva, osiguravatelj vraća plaćenu premiju osiguranja zastoja u radu.
- (4) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju prije završetka razdoblja, za koje je plaćena premija, osiguravatelju pripada premija od onog dana, do kojeg traje njegovo jamstvo, ako u ugovoru o osiguranju nije drugačije dogovoreno.

14. članak - OSIGURANI SLUČAJ

Smatra se da je osigurani slučaj zastoja u radu nastao u trenutku kada su zbog jedne od osiguranih opasnosti počele nastajati štete na stvarima u osiguranom pogonu.

15. članak - OSIGURANIKOVE DUŽNOSTI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

- (1) Osiguranik mora osiguravatelju prijaviti nastanak osiguranog slučaja najkasnije u roku tri dana od dana kada je za njega doznao.
- (2) Osiguranik o osiguranom slučaju, koji je nastao zbog požara ili eksplozije, mora također obavijestiti nadležni organ za unutarnje poslove (policiju).
- (3) Osiguranik mora osiguravatelju dati također i sve podatke i druge dokaze, koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, opsega i visine štete.

- (4) U slučaju zastoja u radu osiguranik je dužan:
- 1) poduzeti sve što je potrebno za sprečavanje i smanjenje štete i pridržavati se danih uputa osiguravatelja;
 - 2) u okviru mogućnosti zaposliti sve zaposlenike, koji su ostali bez posla, u svojem drugom pogonu ili drugdje;
 - 3) omogućiti osiguravatelju i od njega angažiranim stručnjacima preglede i utvrđivanje uzroka te visine štete odnosno naknade iz osiguranja. Na zahtjev osiguravatelja, osiguranik nadalje mora dati sva potrebna pismena objašnjenja, obavijesti i dokumente, kao i poslovne knjige, bilance, inventurne liste, račune te podatke o poslovanju u tekućoj godini osiguranja i proteklom godinama.
- (5) Ako osiguranik krši odredbe iz prethodnih stavaka ovog članka, može djelomično ili u cijelosti izgubiti pravo na naknadu iz osiguranja, što zavisi od značaja koji kršenje ima na opseg i visinu štete.

16. članak - POSTUPAK VJEŠTAČENJA

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da određene sporne činjenice utvrđuju vještaci.
- (2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između osoba koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prvih dvaju vještaka različiti i samo u granicama njihovih zaključaka.
- (3) Svaka ugovorna strana snosi troškove za vještaka kojega je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.
- (4) Zaključci vještaka obvezujući su za obje strane.

17. članak - PROMJENA UVJETA OSIGURANJA ILI PREMIJSKOG CJENIKA

- (1) Ako osiguravatelj promijeni uvjete osiguranja ili premijski cjenik, o promjeni mora obavijestiti ugovaratelja osiguranja barem 60 dana prije početka tekuće godine osiguranja.
- (2) Ugovaratelj osiguranja ima pravo da u 60 dana po primitku obavijesti otkáže ugovor o osiguranju. Ugovor prestaje važiti istekom tekuće godine osiguranja.

- (3) Ako ugovaratelj osiguranja ugovor ne otkáže, on se s početkom dolazeće godine promijeni u skladu s novim uvjetima osiguranja ili premijskim cjenikom.

18. članak - PROMJENA ADRESE

- (1) Ugovaratelj osiguranja mora osiguravatelja obavijestiti o promjeni svojeg osobnog imena ili prebivališta odnosno svoje tvrtke ili sjedišta u roku od petnaest dana od dana promjene.
- (2) Ako je ugovaratelj osiguranja promijenio svoje osobno ime ili prebivalište, odnosno svoju tvrtku ili sjedište, a o tome nije obavijestio osiguravatelja, dovoljno je da osiguravatelj obavijest, koju mora dostaviti ugovaratelju osiguranja, pošalje na adresu njegovog zadnjeg prebivališta odnosno njegove tvrtke ili sjedišta.

19. članak - NAČIN OBAVJEŠTAVANJA

- (1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju valjani su samo ako su sklopljeni u pisanom obliku.
- (2) Sve obavijesti i izjave, što ih treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.
- (3) Obavijest ili izjava dana je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.
- (4) Izjava koju treba dati drugome, vrijedi od trenutka kada je drugi primi.

20. članak - UPORABA ZAKONA

Za odnose između ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj strani i osiguravatelja, na drugoj strani, primjenjuju se također i odredbe Zakona o obveznim odnosima (ZOO).

21. članak - NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj i osiguravatelja, na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.